

УДК 658.512

Л.М.Мельник, канд.екон.наук, О.М.Топорницька

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ФУНКЦІЇ І ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

L.M.Melnyk, PhD, O.M.Topornytska

FUNCTIONS AND TASKS OF MANAGEMENT SYSTEM OF OPERATIONAL BUSINESS-PROSESSES OF MANUFACTURING ENTERPRISE

Успішність реалізації концепції сталого розвитку на рівні виробничого підприємства визначальною мірою залежать від ефективності управлінської діяльності, що зумовлює необхідність докорінного оновлення усіх підсистем менеджменту. За сучасних умов господарювання все більшого значення набуває питання особливостей управління операційними бізнес-процесами, що забезпечує результативність основної повсякденної діяльності виробничих підприємств й, у свою чергу, створює реальне підґрунтя для успішної реалізації їх загальних господарських цілей та місії в цілому.

Деякі вивчені публікації, присвячені питанням управління операційними бізнес-процесами, дають змогу припустити, що таке управління охоплює усю діяльність, яка стосується виробництва (чи переробки) продукції, зазвичай переробки необхідних ресурсів у необхідний товар (рис. 1).

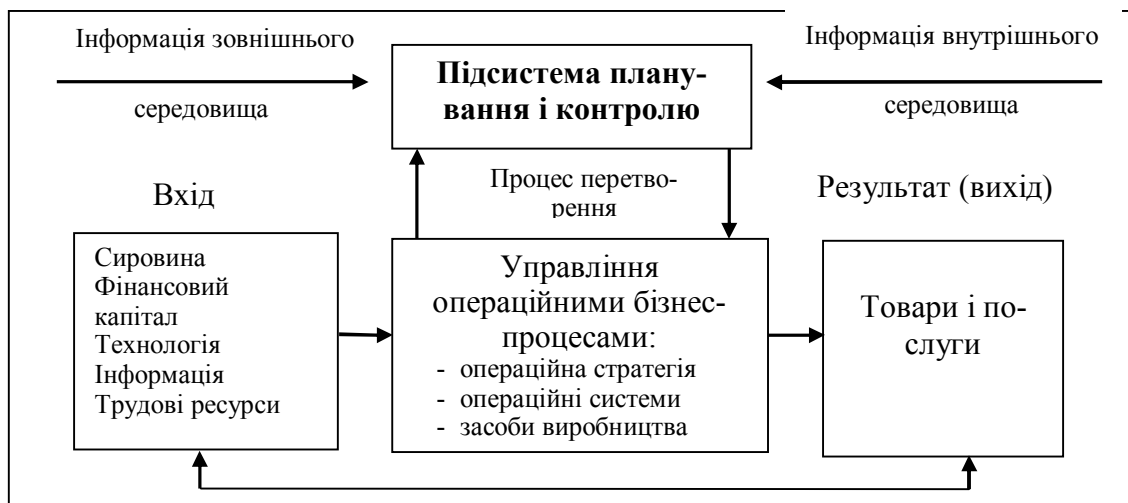

Рис. 1. Процес управління операційними бізнес-процесами виробничого підприємства

Система управління операційними бізнес-процесами складається з трьох взаємозалежних підсистем:

- підсистема планування й контролю (забезпечує, інформує про стан загальної системи та незавершеного виробництва);
- переробна (перетворює вхідну величину на вихідний результат);
- підсистема забезпечення (виконує необхідні функції забезпечення переробної підсистеми).

Управління операційними бізнес-процесами сьогодні перетворилося у ширший та глибший управлінський підхід, ніж просте управління виробничими операціями,

хоча виконує основні управлінські функції: планування, організація, мотивація і контроль.

Планування – визначає перспективу розвитку системи управління операційними бізнес-процесами і її майбутній стан, обумовлює темпи, джерела, методи і форми розвитку такої системи для досягнення наміченої мети у вигляді конкретних планових моделей (розрахунків), завдань і показників зі встановленням термінів виконання. Складовою цієї функції є прогнозування – оцінка вірогідності характеру змін цілей або шляхів розвитку об'єкта управління, а також ресурсів і організаційних заходів, необхідних для досягнення очікуваних результатів.

Організація – реалізація розроблених планів і програм шляхом кооперації людей і знарядь праці (машин, устаткування і т.п.). При цьому спільна трудова діяльність людей повинна здійснюватися якісно з щонайвищим результатом при мінімальних витратах ресурсів. Соціотехнічний підхід – заснований на розробці виробничих завдань з урахуванням технічної системи, необхідної для виконання виробничих завдань і соціальної організації, у рамках якої ці завдання виконуються.

Мета мотивації полягає в тому, щоб зіставляти інтереси організації з особистими потребами її працівників. Керівник у процесі мотивування не стільки прагне до задоволення індивідуальних потреб підлеглих, скільки – до створення механізму, об'єднуючого підлеглих у єдину команду. У центрі уваги функції мотивації знаходяться три поняття: цінність, інструментарій та очікування.

Суть функції контролю полягає у завчасному виявленні небезпеки, що насувається, виявленні помилок, відхилень ось встановлених норм, нормативів, стандартів і тим самим в створенні основи для коректування діяльності операційної системи.

Система управління операційними бізнес-процесами функціонує на основі певних принципів, правил, зокрема такими як: 1) науковість у поєднанні з елементами мистецтва; 2) цілеспрямованість управління; 3) функціональна спеціалізація у поєднанні з універсальністю; 4) послідовність управлінського процесу; 5) оптимальне поєднання централізованого регулювання керованою підсистемою з її саморегулюванням; 6) урахування особистих якостей працівника та колективної психології; 7) відповідність прав, обов'язків і відповідальності; 8) забезпечення спільної зацікавленості всіх учасників управління в досягненні цілей фірми; 9) забезпечення змагальності учасників управління.

Внаслідок здійснених досліджень можна зробити висновки, що основними завданнями системи управління операційними бізнес-процесами є:

- зменшення часу запуску нової продукції у виробництво. Для ефективного вирішення такого завдання, працювати необхідно єдиною командою. Вирішення завдань повинно бути паралельним, а не послідовним, щоб уникнути простоювань на виробництві, що значною мірою сприяє скороченню часу у виробничій системі;

- створення гнучких виробничих систем, які дозволяють у великому обсязі виробляти продукцію і пропонувати послуги за індивідуальними замовленнями споживачів. Сьогодні практично у будь-якій сфері діяльності підприємства прагнуть постійно розширювати асортимент своєї продукції і послуг з ціллю найповнішого задоволення більш різноманітних потреб споживачів;

- управління глобальними виробничими мережами, що полягає у забезпеченні відповідних комплектуючих, вироблених за межами країни, потребам, що пред'явлені до конструкції і якості цього виду продукції в країні. Це завдання вирішується ретельним відбором постачальників і максимально точного прогнозування можливих дій місцевого правління.